

Dosarul nr. 3ra-1508/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), judecătorul: C. Valah
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: E. Palanciuc, A. Malii, V. Clima

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de apel declarată de către Străisteanu Gheorghe,

c o n s t a ț ă :

La 27 octombrie 2017, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” (în continuare ÎS „Poșta Moldovei”) privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral în mărime de 3000 lei.

În motivarea acțiunii Gheorghe Străisteanu a indicat că la 24 septembrie 2017 a remis în adresa ÎS „Poșta Moldovei” cerere în baza Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat să fie informat la ce dată, oră și an a fost înmănată scrisoarea din 06 septembrie 2017 destinatarului Sînică Victor Leonid, dacă a fost înmănată acestuia sau altei persoane, care este numele de familie a angajatului care a înmănat scrisoarea, ce document confirmă înmânarea scrisorii, de ce până la data depunerii cererii nu a primit avizul poștal de recepție sau alt document ce ar confirma înmânarea scrisorii.

Reclamantul a relevat că la 25 octombrie 2017, peste 31 de zile de la data expedierii și recepționării cererii din 24 septembrie 2017, cu încălcarea termenului legal de 15 zile, a primit un răspuns de la ÎS „Poșta Moldovei”, în care s-a indicat că scrisoarea recomandată a parvenit la oficiul poștal la 07 septembrie 2017 și în aceeași zi a avut loc tentativa de livrare la domiciliu, iar la 22 septembrie 2017 a fost returnată în adresa expeditorului.

Reclamantul a punctat că ÎS „Poșta Moldovei” a încălcat grav legislația în vigoare prin faptul că cererea din 24 septembrie 2017 a fost examinată cu

încălcarea termenului de 15 zile, răspunsul fiind primit la 25 octombrie 2017, informația solicitată nu i-a fost prezentată deplin; nu s-a răspuns la toate solicitările, scrisoarea din 06 septembrie 2017 nu a fost înmănată destinatarului în aceeași zi sau cel mult a doua zi, tentativa s-a efectuat peste șase zile; destinatarul nu a fost avizat prin aviz, după cum este indicat în răspuns, angajații pârâtei nu au scris destinatarului un aviz de sosire la poștă repetat, scrisoarea a fost expediată contra plată cu suma de 10,15 lei, cu predare în mână proprie.

În opinia sa, bazându-se pe dispozițiile Legii privind accesul la informație (nr. 982 din 11 mai 2000, publicată în M.O. la 28 iulie 2000 Nr. 88-90, art. Nr: 664), Legii contenciosului administrativ (nr.793 din 10 februarie 2000, publicată în M.O. la 18 mai 2000 Nr. 57-58, art Nr: 375, data intrării în vigoare: 18 august 2000) și Codului civil al RM, Gheorghe Străisteanu consideră că este în drept să solicite repararea prejudiciului material și moral cauzat, cu obligarea examinării cererii din 24 septembrie 2017 în strictă conformitate cu legislația în vigoare, deoarece legislația a fost ignorată intenționat de angajații ÎS „Poșta Moldovei”.

Reclamantul a precizat că prin cererea din 24 septembrie 2017 a solicitat doar o informație și confirmare ce nu necesită o studiere și examinare complexă, cererea urmând să fie examinată și informația furnizată fără întârziere sau în termen de cel mult 15 zile de la data înregistrării.

Reclamantul a menționat că prejudiciu moral și material este în directă legătură cu acțiunea ilegală a angajaților ÎS „Poșta Moldovei”, care au acționat vădit ilegal, ignorând intenționat termenul prevăzut de Lege pentru soluționarea cererii din 24 septembrie 2017 și furnizarea informației solicitate, ce era și este necesară pentru a fi prezentată în judecată în alt dosar civil cu participarea lui Victor Sînica în calitate de pârât, iar prin refuzurile nemotivate de a examina în termen legal cererea depusă, pârîta a trecut peste limitele legale, refuzând să acționeze, cauzând reclamantului daune morale și materiale irecuperabile.

Gheorghe Străisteanu a precizat că încălcarea obligațiilor și competenței prevăzute de lege de persoanele responsabile din cadrul ÎS „Poșta Moldovei” i-a cauzat un prejudiciu moral ce constituie temei pentru instituirea răspunderii delictuale, iar normele de drept invocate servesc temei pentru judecarea cauzei conform legislației naționale și a Convenției Europene.

Reclamantul a estimat la 3000 de lei suma compensației prejudiciul moral cauzat, care este mult mai mică decât sumele oferite de Curtea Europeană în cauze similare împotriva Moldovei, prejudiciul moral fiind cauzat prin sentimente de frustrare provocate de caracterul ilegal al acțiunilor angajaților pârâtului, comise vădit contrar legislației; suferințe continue din cauza ilegalității comise în privința sa de pârât, prin refuzul examinării plângerilor, cererilor, în strictă conformitate cu prevederile legii, ignorarea intenționată a regulilor privind prestarea serviciilor poștale; anxietate cauzată de incertitudinea creată de ÎS „Poșta Moldovei” prin ilegalitățile comise; dificultatea în depășirea obstacolelor impuse din cauza ignorării legislației naționale și crearea condițiilor pentru a-și apăra drepturile numai la Curtea Europeană, suportând astfel cheltuieli materiale suplimentare.

Reclamantul a mai precizat și faptul că Legea privind accesul la informație este o lege specială ce apără dreptul fundamental al cetățenilor la informație publică și personală, drept prevăzut de Constituția Republicii Moldova și Convenția

Europeană, iar prevederile acestei legi se aplică în mod corespunzător cu Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 și alte Legi speciale. Prin urmare, în cazul constatării încălcării dreptului la informație și dreptului de a se examina cererea privind solicitarea unei informații în termenul stabilit de lege, în mod obligatoriu se repară și prejudiciul moral cauzat. Or, încasarea acestuia, constituie o obligație impusă prin Lege.

Gheorghe Străisteanu a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea încălcării dreptului său la informație și dreptul la examinarea cererii din 24 septembrie 2017 în termenul stabilit de Lege, obligarea ÎS „Poșta Moldovei” să examineze cererea din 24 septembrie 2017 conform legislației în vigoare și să-i prezinte informația solicitată deplină și încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen legal a cererii din 24 septembrie 2017 și prin refuzul de a furniza informația solicitată deplină.

Prin hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 29 martie 2018, Gheorghe Străisteanu a declarat apel împotriva hotărârii din 27 martie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel declarată de Gheorghe Străisteanu, casată hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva ÎS „Poșta Moldovei” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral și adoptată o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva ÎS „Poșta Moldovei” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral se admite parțial. Se constată încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe de acces la informație, exercitat prin cererea din 24 septembrie 2017, adresată ÎS „Poșta Moldovei”. Se obligă ÎS „Poșta Moldovei” să examineze cererea de acces la informație înaintată de Gheorghe Străisteanu Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” la 24 septembrie 2017 și să furnizeze acestuia informația solicitată în volum deplin. Se încasează din contul ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil prevăzut de lege a cererii din 24 septembrie 2017 și prin neprezentarea informațiilor depline. În rest pretenția apelantului privind compensarea prejudiciului moral în sumă ce excede suma adjudecată a compensației prejudiciului moral se respinge.

În susținerea soluției date instanța de apel a constatat temeinicia parțială a pretențiilor apelantului, constatările și argumentele contrare ale primei instanțe și ale intimetei fiind nefondate, și combătute integral, motiv din care Colegiul a ajuns la concluzia admiterii apelului declarat de Gheorghe Străisteanu, casării actului

juducătorească contestat, rejudecării cauzei și adoptării unei noi hotărâri de admitere parțială a pretențiilor înaintate de apelant/reclamant.

La 07 septembrie 2018, ÎS „Poșta Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

În motivarea recursului recurenta a menționat că nu este de acord cu decizia din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, o consideră neîntemeiată și ilegală, pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel a încălcat normele de drept material, a aplicat eronat prevederile art. 6 alin.(1), art.11 alin.(1) pct.1), 2) și art.16 alin.(1) din Legea privind accesul la informație, astfel ajungând la o concluzie bazată pe o apreciere arbitrară a probelor din dosar și o apreciere superficială a textului probelor respective.

Recurenta a mai indicat că instanța de apel nu ia expediat copia cererii de apel cu materialele anexate la ea și nu ia acordat termen pentru întocmirea și prezentarea referinței, astfel încălcând prevederile art.190 alin.(2) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 iunie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 12 iulie 2018, confirmarea despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către ÎS „Poșta Moldovei”, la 07 septembrie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎS „Poșta Moldovei” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar

lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt contra Belgiei* din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef contra Greciei* din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato contra Italiei* din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătorec poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen contra Norvegiei* din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan contra Armeniei* din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Poșta Moldovei” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Poșta Moldovei” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean